

Správa o fungovaní ambulantnej pohotovostnej služby v Košickom samosprávnom kraji za rok 2019

Stručná charakteristika kraja:

Košický samosprávny kraj má rozlohu 6 753 km², žije v ňom v 11-ich okresoch, 17-ich mestách a 440-ich obciach cca. 800 tis. obyvateľov. Z uvedeného počtu je cca 20 % detí do 15 rokov. Hustota osídlenia je 118,32 obyvateľov/km².

Stručná charakteristika:

Ambulantná pohotovostná služba (ďalej len "APS") je zdravotná starostlivosť, ktorou sa zabezpečuje dostupnosť zdravotnej starostlivosti v rozsahu poskytovania všeobecnej ambulantnej starostlivosti pri náhlej zmene zdravotného stavu osoby, ktorá bezprostredne neohrozuje jej život alebo bezprostredne neohrozuje niektorú zo základných životných funkcií.

Zubno-lekárska pohotovostná služba (ďalej len "ZLPS") je zdravotná starostlivosť, ktorou sa zabezpečuje dostupnosť zdravotnej starostlivosti v rozsahu poskytovania špecializovanej zubno-lekárskej ambulantnej starostlivosti.

Problémy so zabezpečením lekárskej služby prvej pomoci (ďalej len „LSPP“) sa v posledných rokoch stali neúnosnými, preto Ministerstvo zdravotníctva SR (ďalej len „MZSR“) pripravilo návrh novej koncepcie fungovania pohotovostí. Novelou príslušných právnych predpisov v oblasti zdravotníctva, MZSR určilo sieť pevných bodov v rámci pevnej APS. **Pevným bodom** sa rozumie mesto alebo obec, v ktorom sa nachádza ambulancia pevnej APS. MZSR nadefinovalo pojem spádové územie, ktoré bude zastrešovať jeden pevný bod. Spádové územie je tvorené najmenej jedným okresom. Zároveň to neznamená, že pacienti z iných okresov nemôžu navštíviť APS v prípade potreby v inom okrese. S účinnosťou od 1.7.2018 vznikla tzv. **pevná a doplnková sieť APS**. V pevnej sieti funguje APS v každom okresnom meste kraja (od 1.11.2019 aj v Gelnici) v pracovných dňoch v čase **od 16.00 do 22.00 hod.**, počas sviatkov a v dňoch pracovného pokoja v čase **od 07.00 do 22.00 hod.** Doplnková pohotovosť je dobrovoľná, k dispozícii môže byť v pracovných dňoch nepretržite v rozsahu najmenej dvoch hodín v čase, ktorý stanoví samosprávny kraj. O doplnkovú pohotovosť doposiaľ neprejavil záujem žiaden organizátor. V rámci pevnej APS je naďalej možnosť poskytovania výjazdovej APS.

APS teda počas r. 2019 už nefungovala v non-stop režime počas celej noci, ale len do 22.00 hod. Ich kratšiu prevádzku priniesla novela zákona o zdravotnej starostlivosti v predchádzajúcom období. APS nie je určená pre ťažké a akútne stavy, ako napríklad infarkty alebo vážne zranenia, o takýchto pacientov je bezodkladne postarané na urgentných príjmach v nemocniciach, v prípade potreby sa volá priamo záchranná zdravotná služba.

Povolenie na prevádzku APS už vydáva priamo MZSR. V pevnej sieti platí na šesť rokov, v doplnkovej je platnosť viazaná časovo a územne na pevný bod organizátora. O miesto v pevnej sieti sa súťažilo na MZSR vo výberových konaniach. Kritériá výberových konaní stanovil priamo zákon. Na jednotlivé pevné body APS nadväzuje LPS (lekárske pohotovostná služba), ktorá bola pre pacientov počas r. 2019 k dispozícii pri každom pevnom bode APS do 22,30 hod. Koncom sledovaného obdobia došlo

k legislatívnej zmene pri poskytovaní LPS, ktorá sa však prejaví až počas nasledujúceho kalendárneho roka.

Legislatíva:

578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, § 79 ods. 1 písm. v):

Poskytovateľ, ktorý je držiteľom povolenia alebo držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, je povinný...

v) vykonávať

1. **ambulantnú pohotovostnú službu** v súlade s rozpisom zabezpečenia poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby zverejneným na webovom sídle samosprávneho kraja, ak ide o poskytovateľa, ktorý poskytuje všeobecnú ambulatnú starostlivosť pre dospelých a o poskytovateľa, ktorý poskytuje všeobecnú ambulatnú starostlivosť pre deti a dorast,

2. **zubno-lekársku pohotovostnú službu** podľa rozpisu zabezpečenia poskytovania zubno-lekárskej pohotovostnej služby určeného samosprávnym krajom, ak ide o poskytovateľa, ktorý poskytuje zubno-lekársku ambulatnú starostlivosť.

Poskytovanie APS:

Za **organizátora** sa považuje poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý je oprávnený na základe vydaného povolenia prevádzkovať ambulanciu pevnej ambulantnej pohotovostnej služby, prostredníctvom dobrovoľne zazmluvnených lekárov s profesijným titulom:

- všeobecný lekár alebo internista ak sa zabezpečuje poskytovanie ambulantnej pohotovostnej služby pre dospelých,
- pediater ak sa zabezpečuje poskytovanie ambulantnej pohotovostnej služby pre deti a dorast.

Predmetný organizátor má povinnosť zaslať samosprávnemu kraju oznámenie o zabezpečení poskytovania pevnej APS, ktoré obsahuje zoznam lekárov, prostredníctvom ktorých zabezpečuje poskytovanie pevnej APS s uvedením dátumu a času, v ktorom lekári pevnej APS poskytujú a to najneskôr do **najneskôr do 10. kalendárneho dňa v mesiaci**, ktorý predchádza mesiacu na ktorý organizátor zabezpečuje poskytovanie pevnej APS. Ak nedokáže úplne zabezpečiť poskytovanie pevnej APS lekármi na najbližší kalendárny mesiac, bezodkladne po tom, ako sa o tejto skutočnosti organizátor dozvie, informuje o tom samosprávny kraj. Informovanie samosprávneho kraja nezavahuje organizátora povinnosti zabezpečiť pevnú ambulatnú pohotovostnú službu zdravotníckymi pracovníkmi v povolani sestry.

Ak bol príslušný samosprávny kraj, informovaný organizátorom, že nedokáže zabezpečiť úplné poskytovanie pevnej APS, poskytovanie zabezpečí podľa rozpisu zabezpečenia poskytovania pevnej APS určeného samosprávnym krajom v rozsahu, v ktorom nie je do 22. hodiny poskytovanie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby zabezpečené organizátorom.

Samosprávny kraj zverejňuje **rozpis** zabezpečenia poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby na svojom webovom sídle najneskôr **päť pracovných dní** pred začiatkom obdobia, na ktoré sa rozpis zabezpečenia poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby vyhotovuje. K rozpisu služieb vydal Košický samosprávny kraj osobitné **USMERNENIE**. Rozpis obsahuje najmä: miesto a čas poskytovania APS, zoznam dobrovoľne a povinne slúžiacich PZS s dátumom služby APS.

Financovanie APS a ZLPS:

A/ APS

Financovanie je stanovené ako trojzložkové bez ohľadu na veľkosť spádového územia pevného bodu.

- paušál pevný bod APS (legislatívne určená výška),
- vykázané výkony (iba v prípade ak výkonu prevýšia výšku stanoveného paušálu),
- zákonný poplatok za návštevu APS (2,- €).

B/ ZLPS

Financovanie je stanovené ako trojzložkové, pričom výška paušálu sa mení v závislosti od počtu obyvateľov spádového územia (nie sú stanovené pevné body).

- paušálna platba závislá od počtu obyvateľov v rámci tzv. spádu,
- vykázané výkony,
- zákonný poplatok za návštevu ZLPS (2,- €).

Informovanosť:

Pre dodržanie legislatívnych podmienok a zlepšenie informovanosti obyvateľov, Košický samosprávny kraj počas celého roka 2019 zverejňoval na svojej webovej stránke www.vucke.sk rozpis všetkých ambulancií APS v kraji a všetky potrebné informácie pre obyvateľov kraja ako aj organizátorov APS. Poskytovatelia APS počas celého roka pracovali a využívali systému rozpisovania služieb APS v module e-VUC. Aj v priebehu ďalšieho obdobia budú rozpis zverejňované prostredníctvom tejto aplikácie.

Počty ošetrení:

Na ambulanciách všetkých druhov LSPP/APS bolo v kraji v roku 2019 ošetrovaných spolu **138 124** pacientov. Výjazdovou formou bolo ošetrovaných **5 448** pacientov. Do ústavného zdravotníckeho zariadenia bolo z celkového počtu ošetrovaných osôb odoslaných **11 217** pacientov. V roku 2019 bol teda v rámci APS a ZLPS ošetrovaný približne každý 6-ty obyvateľ kraja. Podrobný sumár počtu ošetrení za jednotlivé pevné body APS a ZLPS v KSK približuje príloha tejto správy.

Počet poskytovateľov APS:

V priebehu r. 2019 nedošlo k významnej legislatívnej zmene pri koncepcii pohotovostných služieb. Sieť pevných bodov APS funguje od 1.7.2018, ktoré prostredníctvom výberových konaní obsadilo MZSR. Zoznam poskytovateľov APS v KSK v roku 2019 spolu s počtami ošetrovaných pacientov je zhrnutý v nasledovnej tabuľke.

Záver:

Z prezentovaných údajov vyplýva, že poskytovanie zdravotnej starostlivosti formou APS po ukončení dennej prevádzky zdravotníckych zariadení, počas sobôt, nedeľ a sviatkov má svoje reálne opodstatnenie. Návštevami jednotlivých pevných bodov APS a ZLPS zo strany pacientov, ktorých zdravotné ťažkosti zväčša nie sú život ohrozujúce dochádza k odbremeneniu centrálnych prímov a ústavných pohotovostných služieb.

Košice 10.02.2020

PhDr. Peter Dringuš

Príloha: Počty ošetrení APS a ZLPS v roku 2019

APS a ZLPS v roku 2019

APS a ZLPS v roku 2019	Pevný bod	obdobie	ambulancia spolu	výjazd spolu	počet pacientov odoslaných do nemocničného zariadenia
APS pre dospelých					
1. súkromná nemocnica Košice-Šaca, a.s.	Košice II, Košice-okolie	od 1.2.2019	2437	0	158
Poliklinika Terasa, s.r.o.	Košice-okolie	2019	15990	0	1940
LSK Plus s.r.o.	Košice I. - IV.	2019	6558	0	328
TRIGOD, s.r.o.	Michalovce	2019	11173	5448	1047
NsP sv. Barbory Rožňava, a.s.	Rožňava	2019	5435	0	1543
NsP Trebišov, a.s.	Trebišov	2019	5655	0	295
Nemocnica s poliklinikou n.o. Kráľovský Chlmec	Trebišov	2019	4278	0	529
NLSP SNV, s.r.o.	Spišská Nová Ves	2019	9624	0	617
DOZAS - Dopravno-zdravotná služba, s.r.o. Sobrance	Sobrance	2019	4012	0	600
MUDr. Slávka Tomašková, s.r.o.	Gelnica	od 1.11.2019	200	0	16
APS pre deti a dorast					
NsP Spišská Nová Ves, a.s.	Spišská Nová Ves, Gelnica	2019	10822	0	985
KOMPROMIS spol. s r.o. Michalovce	Michalovce, Sobrance	2019	12676	0	1162
LSK Plus s.r.o.	Košice I. - IV.	2019	4403	0	264
LSK Plus s.r.o.	Moldava nad Bodvou	2019	115	0	12
Poliklinika Terasa, s.r.o.	Košice-okolie	2019	11986	0	792
NsP Trebišov, a.s.	Trebišov	2019	5217	0	54
Nemocnica s poliklinikou n.o. Kráľovský Chlmec	Trebišov	2019	3290	0	199
NsP sv. Barbory Rožňava, a.s.	Rožňava	2019	4968	0	451
ZLPS					
DUTY-DENT, spol. s r.o. Košice	-	2019	7936	0	225
SALVETE, s.r.o. Michalovce	-	2019	2484	0	0
Akadémia Košice, n.o.	-	2019	3417	0	0
Spolu APS pre dospelých	-	-	65362	5448	7073
Spolu APS pre deti a dorast	-	-	53477	0	3919
Spolu ZLPS	-	-	13837	0	225
SPOLU			132676	5448	11217
			138124		